

Månedssrapport for juli 2019

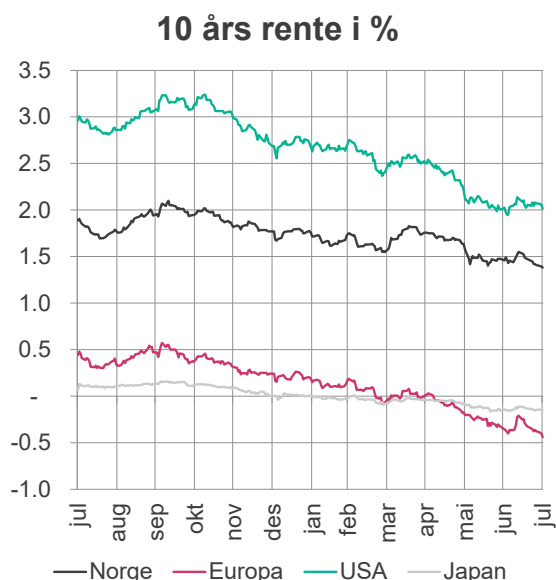
MARKEDSKOMMENTAR

- Den amerikanske sentralbanken kuttet renten med 0,25 prosentpoeng
- Svakere økonomiske indikatorer i Europa
- Lavere lange renter i Norge og internasjonalt

Økonomisk tilstand

De ledende økonomiske indikatorene fortsetter å vise en svak utvikling for eurolandene, men er noe bedre for USA. Det er derfor ikke sikkert at renten blir kuttet ytterligere i USA. Usikkerhet rundt handelskrigen og negativ påvirkning fra denne, samt lav inflasjon har fått sentralbankene til å reagere. Trump har skremt markedet med å true med å innføre 10 prosent straffetoll på de siste USD 300 milliarder i import fra Kina.

I England ble Boris Johnson valgt til ny statsminister. Han har satt mål om Brexit den 31. oktober, uansett om det blir en avtale eller ikke. Det er mulig at Parlamentet stopper han og da kan det bli nyvalg. Alt er fortsatt uklart.

USA

På rentemøte den 31. juli kuttet som ventet den amerikanske sentralbanken (FED) renten med 0.25 prosentpoeng til 2,00-2,25 prosent. Sentralbanksjef Powell sa det var et midt-syklus kutt og ikke starten på en rekke kutt som man ser under en resesjon. Det utelukkes ikke ytterligere kutt, men det er ikke en selvfølge at det kommer flere. FED overrasket markedet med å stoppe den kvantitative tilstramningen umiddelbart, to måneder tidligere enn antatt.

I juni var inflasjonen 1,6 prosent på årsbasis. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat forbruk. Denne har ligget tilnærmet flat de siste månedene og er nå på 1,6 prosent, litt under FEDs mål på to prosent. Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, har steget 2,4 prosent det siste året. Prisene øker fortsatt, men i et lavere tempo. Det er tegn til at prisene faller litt i noen områder.

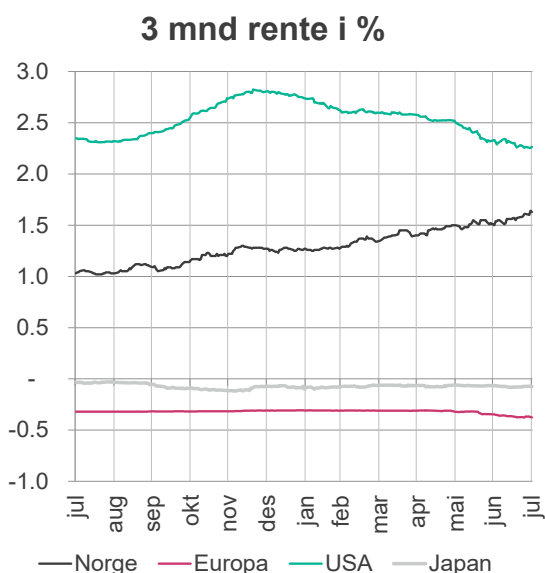
Arbeidsmarkedet var omtrent som ventet i juli. Sysselsettingen steg med 164.000 personer, mens årsveksten i timelønnen falt til 2,8 prosent. Snittet for de siste 6 månedene er nå nede på ca. 140.000, det laveste på 7 år. Arbeidsløsheten var uendret på 3,7 prosent. Dette er en utvalgsundersøkelse, og de to undersøkelsene kan derfor tidvis vise ulik utvikling.

Det bli i juli enighet mellom demokratene og republikanerne om å suspendere gjeldstaket frem til 2021. Gjeldstaket er der, men blir med denne avtalen midlertidig tilsidesatt frem til 2021.

Markedene priser nå inn to rentekutt til ut året. Trump presser på med trusler om ytterligere toll på varer fra Kina. Når vi vet at sentralbanken er usikker på den internasjonale utviklingen og da spesielt påvirkningen fra handelskrigen, tror vi markedet kan få rett i spådommen om flere rentekutt.

Europa

Den 25. juli holdt ECB (den europeiske sentralbanken) rentene uendret; reponenten på 0 prosent og innskuddsrenten på minus 0,40 prosent. Markedene var usikre på om det ville komme noen endringer fra ECB denne gangen. Sentralbanksjef Draghi begrunnet beslutningen med å ikke gjøre noe denne gangen med at det var komplekst og at de trengte tid til forberedelser. ECB vil derfor vente til september når sentralbanken kommer med nye anslag for økonomien, før de bestemmer seg for hva de skal gjøre av pengepolitiske lettelsene. Beskjeden var klar på at noe kommer, enten det er kutt i renten eller kjøp av obligasjoner eller en kombinasjon av disse og andre tiltak.

Arbeidsledigheten for eurolandene falt til 7,5 prosent i juni, men det er store forskjeller internt i EU. Ledigheten ligger på 3,1 prosent i Tyskland og 8,7 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosonen, som Spania og Italia, ligger på henholdsvis 14,0 og 9,7 prosent. Arbeidsledigheten har de siste månedene av året beveget seg noe nedover.

Veksten i pengemengden i euroområdet var i juni på en årlig rate på 4,5 prosent. Husholdningenes kredittvekst er nå på 3,2 prosent, mens bedriftene har en kredittvekst på 3,7 prosent. Kredittveksten har vært svak de siste månedene, og falt ytterligere i juni. Prisveksten falt litt og ligger nå på en årsvekst på 1,2 prosent. Inflasjonen ligger nå langt under målområdet til ECB, som er nær, men under 2 prosent. Kjerneinflasjonen er på 0,9 prosent, men

ECB vektlegger samlet prisvekst.

Markedene venter både rentekutt og andre tiltak fra ECB i september. Rente kutt i området 0,10-0,20 basispunkter er forventningene. Hva som kommer av pengepolitiske tiltak er mer uklart siden de skal gå gjennom hele verktøykassen sin.

Norge

I et sommerstille marked her hjemme, ble det fokusert på rentekutt fra FED og signaler om pengepolitiske lettelsener fra ECB i september. Tegn til svekkelser av økonomiene rundt i verden gjør markedet mer usikkert på om Norges Bank kommer til å heve renten i september som signalisert.

Veksten i konsumprisindeksen falt i juni til 1,9 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen var uendret på 2,3 prosent, noe under Norges Banks anslag på 2,4 prosent. Det var primært fallende strømpriser som trakk konsumprisene ned.

I juli svekket kronen seg fra 9,72 til 9,78 mot euro, og fra 114,34 til 115,34 i forhold til den handelsvektede indeksen. Sentralbanken annonserte at de ville selge valuta til Statens pensjonsfond utland for 500 millioner kroner pr. dag i august.

NAV's tall viser nå en sesongjustert ledighet på 2,3 prosent. Legger vi sammen tallene for de arbeidsledige og de på tiltak utgjør summen 78.600 personer. Dette tilsvarer 2,8 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB øktet til 3,4 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall. Ledighetstallene tyder nå på at utviklingen i ledigheten har flatet ut.

Kredittveksten var uendret på 5,7 prosent i juni. Husholdningenes kredittvekst falt marginalt til 5,5 prosent, mens bedriftenes kredittvekst økte noe. Veksten i detaljhandelen falt med 0,4 prosent. De siste årene har detaljhandelen målt i nominelle priser økt med 2,5-3,0 prosent.

Vi tror fortsatt Norges Bank ønsker å få opp renten før det er for sent (svak internasjonal utvikling). Den svake kronen kan gjøre det lettere for Norges Bank å heve renten. Slik sentralbanken vurderte utsiktene og risikobildet i juni, vil styringsrenten mest sannsynlig bli satt videre opp i løpet av året. Rentebanen peker på september, så vi tror det kan

komme nok en økning på 0,25 prosentpoeng da. Vi tror den svake kronen ytterligere kan underbygge dette.

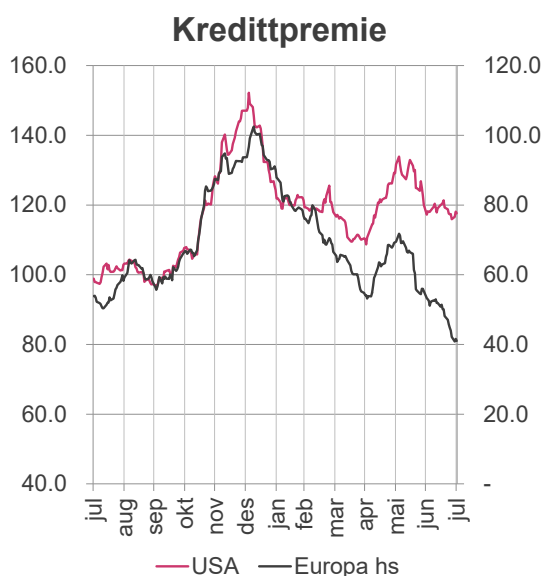
Rentemarkedene Internasjonalt og Norge

De lange rentene har falt både i Norge og internasjonalt. I Norge steg 3 måneders nibor noe, som følge av amerikansk pengemarkedspåslag som smitter inn til Norge og forventninger om renteøkning i Norge i september. Kredittspredene har trukket noe inn i juli grunnet uro.

Pengemarkedsfondet har levert en normal avkastning. De lengre fondene har gitt god avkastning, som følge av fallende renter. De lengre fondene har tapt noe i forhold til indeksene grunnet noe kort durasjon.

Kreditt

I juli anså investorene risikoen i globale kredittobligasjoner som avtagende gjennom måneden. Kredittpåslaget mellom Barclays Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid gikk ned 0,09 prosentpoeng i løpet av måneden og endte på 1,09 prosentpoeng. Redusert kredittpåslag i kombinasjon med noe fallende statsrenter gav en samlet valutasikret månedsavkastning på 0,82 prosent.

Nedgangen i kredittpåslaget var størst for obligasjoner denominert i EUR og om lag like stort for obligasjoner denominert i USD og GBP.

Synet på risikoen i globale kredittobligasjoner har vært positivt så langt i 2019, Driverne har vært forventninger om rentesenkning fra den amerikanske sentralbanken samt signaler fra ECB om mulig ny runde med kvantitative lettelser. Rentemøtene til både ECB og den amerikanske sentralbanken i løpet av juli var langt på vei i tråd med disse forventningene. Pågående handelskrig mellom USA og Kina og økt geopolitisk spenning har vært noe av bakteppet for den brede rentenedgangen. Samlet har dette medført at indeksen har hatt en avkastning rett i underkant av 8,4 prosent i årets første syv måneder.

Selv om det var sommerferie i Norge i juli var det et godt marked for nyutstedelser internasjonalt, om lag på gjennomsnittet hittil i år. Totalt ble det registrert 161 nyutstedelser i indeksuniverset, noe som isolert sett bidro til å øke markedets verdien av indeksen med 1,27 prosent. De tre største utstederne i måneden var Mitsubishi IFJ Financial Group, UnitedHealth Group og Boeing som alle utstedte for over USD 5 milliarder. Boeing inngår i fondets indeksen men selskapet er ekskludert fra KLP-fondene på bakgrunn av selskapets involvering i våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper.

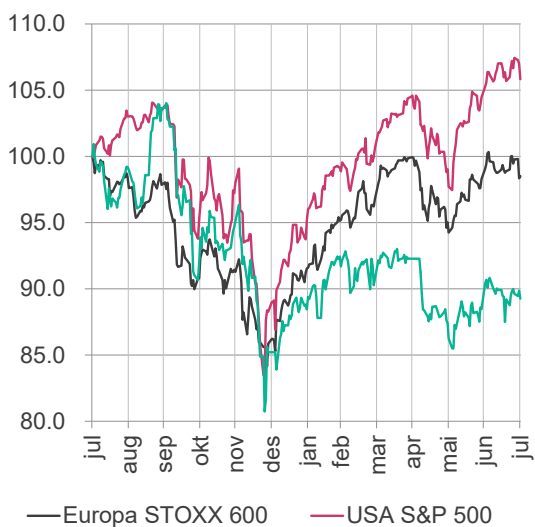
Aksjemarkedene Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) steg med 1,2 prosent i juli. Hittil i år har oppgangen vært på hele 18,1 prosent. Den amerikanske S&P 500 indeksen steg med 1,3 prosent i juli, mens den teknologitunge Nasdaq-indeksen steg med 2,1 prosent. Europa (STOXX 600) var opp 0,2 prosent. Kina (Shanghai composite) falt med 1,6 prosent i måneden. På bransjenivå gjorde informasjonsteknologi og telekommunikasjon det best med oppgang på henholdsvis 2,8 og 2,5 prosent. Energi og materialer var svakest med fall på 2,8 og 2,1 prosent.

Den amerikanske sentralbanken (FED) innfridde markedets forventninger og kuttet styringsrenten med 0,25 prosentpoeng 31. juli. Dette ble gjort til tross for at amerikansk økonomi for øyeblikket er sterk, og at arbeidsledigheten er på svært lave nivåer. FED mener tydeligvis at det er risiko for et økonomisk tilbakeslag, og ønsker å være føre var. FED trekker også fram svekkelsen i internasjonal økonomi og handelskonfliktene. Like etterpå trappet igjen Trump opp handelskonflikten

med Kina. Dette er naturligvis ikke bra for verdensøkonomien og øker sannsynligheten for ytterligere rentekutt fra FED utover høsten. Aksjemarkedene har likevel vært meget sterke hittil i 2019. De lange rentene har falt gjennom året, og alternativet til aksjer er derfor blitt enda mindre fristende.

Europa, USA og Japan

Norge

Fondsindeksen på Oslo Børs var ned 0,2 prosent i juli. Dette var noe bedre enn andre nordiske børsindekser som endte måneden mellom 0,3 og 1,4 prosent lavere, men dårligere enn toneangivende børsindekser i Europa og USA som var opp 1-2 prosent i juli. Årsaken til lavere avkastning for de nordiske børsene har vært svakere enn forventede inntjeningsresultater for andre kvartal. Ser man på verdsettelsesmultipler handler Oslo Børs fondsindeks på linje med historiske nivåer, mens amerikanske indekser handler på historisk høye nivåer.

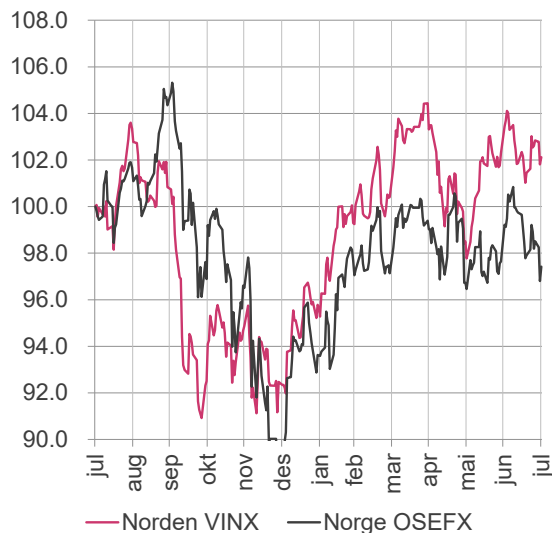
De fleste selskapene på Oslo Børs som har rapportert tall for andre kvartal så langt, har levert resultater på linje med, eller svakere enn forventningene. Dermed har estimatene for mange av selskapene i fondsindeksen blitt revidert ned etter kvartalet, både for 2019 og for 2020, og forklarer noe av børsfallet i juli. Særlig sykliske selskaper har rapportert lavere resultater enn forventet. Selskaper innenfor teknologisektoren og automobilssektoren har blitt negativt påvirket av usikkerhet rundt handelskrigen mellom USA og Kina, noe som har resultert i fall i omsetningen. Oljerelaterte selskaper har også blitt negativt

påvirket av at oljeprisen har vært volatil gjennom andre kvartal.

Makroøkonomiske data som har blitt publisert den siste måneden fortsetter å indikere lavere global økonomisk vekst. Sentralbankene har adressert dette ved å senke rentene, eller signalisere rentekutt. I USA kuttet den amerikanske sentralbanken (FED) signalrenten med 0,25 prosent i slutten av juli, som forventet. Den europeiske sentralbanken (ECB) har også signalisert bekymring for at den økonomiske veksten og inflasjonen i eurosonen fremover er for lav, og det er ventet at ECB vil annonsere rentekutt og kjøp av statsobligasjoner i september. Lavere renter vil alt annet like, være positivt for aksjemarkedene fremover.

KLP AksjeNorge hadde en avkastning på 0,3 prosent i juli. Dette var 0,5 prosent bedre enn fondsindeksen i samme periode. De største positive bidragene i porteføljen i juli kom fra en overvekt i Nordic Semiconductor og underveker i Tomra og Equinor. Nordic Semiconductor steg på god ordresreserve etter kvartalet og et forbedret sentiment for teknologiaksjer. Tomra og Equinor falt begge etter å ha levert dårligere enn forventede kvartalstall. De største negative bidragene i porteføljen i måneden kom fra en overvekt i Subsea 7 og underveker i Salmar og Bakkafrost. Subsea 7 falt som følge av svakere sentiment for oljerelaterte aksjer, men hentet seg noe inn etter å ha levert bedre enn forventede marginer i andre kvartal. Salmar og Bakkafrost steg som følge av et forbedret sentiment for aksjer i fiskesektoren, da denne er mindre syklisk enn andre sektorer på Oslo Børs.

Norge og Norden

Nøkkeltall - indekser

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	ROE	Est utbytte
MSCI World	18.2	16.2	2.37	12.7 %	2.5 %
S&P 500 Index	19.1	17.7	3.34	16.0 %	2.0 %
MSCI Europa	18.0	14.1	1.74	10.8 %	3.9 %
DAX Index (Frankfurt)	19.0	13.6	1.51	9.3 %	3.4 %
FTSE 100 Index (London)	17.5	12.5	1.69	11.3 %	5.0 %
CAC 40 Index (Paris)	18.3	14.0	1.55	8.8 %	3.6 %
MSCI Japan	13.6	12.5	1.19	9.2 %	2.7 %
MSCI AC Asia Pacific	14.3	13.5	1.38	10.0 %	3.0 %
Oslo Børs Hovedindeks	16.4	15.4	1.69	10.5 %	4.4 %
Oslo Børs Fondindeks	18.6	16.4	1.73	9.4 %	4.2 %
VINX 30 Index (Norden)	16.5	14.3	2.25	13.5 %	4.1 %
Stockholm 30 Index	16.3	13.5	2.11	12.7 %	4.3 %
Copenhagen 20 Index	21.8	20.9	4.25	19.0 %	2.3 %
Helsinki 25 Index	16.9	14.7	1.84	10.9 %	5.3 %
MSCI Emerging Markets	13.5	12.6	1.51	11.6 %	3.1 %
MSCI Brazil	16.9	13.0	2.15	12.8 %	3.1 %
MSCI Russia	5.4	5.6	1.01	17.6 %	7.3 %
MSCI India	24.8	17.2	2.56	10.2 %	1.8 %
MSCI China	13.4	11.7	1.54	12.6 %	2.5 %

Avkastningsinformasjon pr. 31.07.2019 for KLP-fondene

	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE**	Referanseindeks
	Fond	Indeks	Diff	Fond	Indeks	Diff		
RENTEFOND								
KLP Pengemarked	0,15%	0,11%	0,05%	0,95%	0,56%	0,38%	0,11 %	ST1X
KLP FRN	0,28%	0,22%	0,06%	1,84%	1,41%	0,43%	0,15 %	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx
KLP Obligasjon 1 år	0,15%	0,13%	0,02%	1,01%	0,85%	0,16%	0,09 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx
KLP Obligasjon 3 år	0,20%	0,21%	-0,01%	1,48%	1,57%	-0,09%	0,12 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx
KLP Obligasjon 5 år	0,28%	0,41%	-0,13%	2,34%	2,87%	-0,52%	0,32 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx
KLP Kort Stat	0,09%	0,11%	-0,02%	0,45%	0,56%	-0,11%	0,02 %	ST1X
KLP Statsobligasjon	0,25%	0,25%	0,00%	2,04%	2,08%	-0,04%	0,03 %	OB Govt Bonds All Index
KLP Kredittobligasjon	0,25%	0,22%	0,03%	1,95%	1,69%	0,26%	0,28 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx
KLP Obligasjon Global I	0,76%	0,82%	-0,06%	8,55%	8,38%	0,17%	0,16 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
KLP Obligasjon Global II	0,75%	0,82%	-0,06%	8,49%	8,38%	0,11%	0,16 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
AKSJEFOND								
KLP AksjeNorge	0,19%	-0,23%	0,42%	7,80%	8,95%	-1,15%	2,67 %	OSEFX
KLP AksjeNorden Indeks	-0,14%	-0,18%	0,04%	10,98%	10,73%	0,25%	0,25 %	VINXBNOK
KLP AksjeGlobal Flerfaktor I***	3,80%	3,52%	0,29%	16,95%	19,17%	-2,22%	4,58 %	MSCI World NOK
KLP AksjeGlobal Flerfaktor II***	1,63%	1,19%	0,45%	15,14%	17,34%	-2,20%	4,71 %	MSCI World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks I	3,51%	3,52%	0,00%	19,34%	19,17%	0,17%	0,29 %	MSCI World NOK
KLP AksjeGlobal Indeks II	1,18%	1,19%	-0,01%	17,48%	17,34%	0,14%	0,28 %	MSCI World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks III	1,17%	1,19%	-0,02%	17,40%	17,34%	0,06%	0,28 %	MSCI World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks IV	1,16%	1,19%	-0,02%	17,36%	17,34%	0,02%	0,28 %	MSCI World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks V	3,51%	3,52%	-0,01%	19,27%	19,17%	0,10%	0,29 %	MSCI World NOK
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	3,62%	3,60%	0,02%	18,29%	18,31%	-0,03%	0,18 %	MSCI World Small Cap NOK
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	3,61%	3,60%	0,01%	18,21%	18,31%	-0,10%	0,18 %	MSCI World Small Cap NOK
KLP AksjeGlobal Mer Samf.ansvar	3,82%	3,52%	0,31%	19,78%	19,23%	0,55%	0,82 %	MSCI World NOK
KLP AksjeGlobal SmallCap Flerfaktor	3,22%	3,60%	-0,37%	14,59%	18,29%	-3,70%	2,53 %	MSCISMCAPNOK
KLP Aksje Fremv. Mark. Flerfaktor	1,51%	1,75%	-0,24%	8,36%	10,80%	-2,43%	3,49 %	MSCI Emerging Markets NOK
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks I	1,60%	1,75%	-0,15%	10,50%	10,99%	-0,48%	0,72 %	MSCI Emerging Markets NOK
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks II	1,58%	1,75%	-0,16%	10,42%	10,99%	-0,56%	0,72 %	MSCI Emerging Markets NOK
KLP AksjeVerden Indeks	3,27%	3,31%	-0,04%	18,14%	18,19%	-0,06%	0,27 %	MSCI All Country World NOK
KLP AksjeNorge Indeks	-0,73%	-0,63%	-0,10%	7,43%	7,46%	-0,03%	0,04 %	OSEBX
KLP AksjeNorge Indeks II	-0,74%	-0,63%	-0,11%	7,37%	7,46%	-0,09%	0,04 %	OSEBX
KLP AksjeEuropa Indeks I	0,86%	1,01%	-0,15%	15,51%	15,13%	0,38%	0,65 %	MSCI Europe NOK
KLP AksjeEuropa Indeks II	0,61%	0,79%	-0,18%	17,72%	17,42%	0,30%	0,62 %	MSCI Europe valutasikret
KLP AksjeEuropa Indeks III	0,85%	1,01%	-0,16%	15,44%	15,13%	0,31%	0,65 %	MSCI Europe NOK
KLP AksjeEuropa Indeks IV	0,60%	0,79%	-0,19%	17,65%	17,42%	0,22%	0,62 %	MSCI Europe valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks USD***	1,53%	1,51%	0,02%	20,34%	20,24%	0,10%	0,30 %	MSCI USA
KLP AksjeUSA Indeks II	1,48%	1,46%	0,01%	18,93%	18,83%	0,10%	0,31 %	MSCI USA valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks III	4,57%	4,56%	0,01%	21,96%	21,95%	0,01%	0,30 %	MSCI USA NOK
KLP AksjeUSA Indeks IV	1,47%	1,46%	0,00%	18,86%	18,83%	0,02%	0,31 %	MSCI USA valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks I	2,84%	2,84%	0,00%	12,33%	12,56%	-0,23%	0,42 %	MSCI Pacific NOK
KLP AksjeAsia Indeks II	0,86%	0,85%	0,01%	10,48%	10,86%	-0,38%	0,43 %	MSCI Pacific valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks III	2,83%	2,84%	-0,01%	12,27%	12,56%	-0,29%	0,26 %	MSCI Pacific NOK
KLP AksjeAsia Indeks IV	0,85%	0,85%	-0,01%	10,40%	10,86%	-0,46%	0,27 %	MSCI Pacific valutasikret
FONDSPAKKER								
KLP Nåtid	0,34%	0,35%	-0,01%	3,15%	3,01%	0,14%	0,12 %	Kombinasjonsindeks
KLP Kort Horisont	0,55%	0,55%	-0,01%	5,17%	5,15%	0,03%	0,20 %	Kombinasjonsindeks
KLP Lang Horisont	1,00%	1,03%	-0,03%	9,92%	10,25%	-0,33%	0,63 %	Kombinasjonsindeks
KLP Framtid	1,49%	1,48%	0,01%	14,73%	15,25%	-0,52%	1,04 %	Kombinasjonsindeks
SPESIALFOND								
KLP Alfa Global Energi	-2,07%	0,12%	-2,19%	0,88%	0,68%	0,20%	6,18 %	1 uke Nibor
KLP Alfa Global Rente	-0,06%	0,12%	-0,18%	1,98%	0,68%	1,31%	0,85 %	1 uke Nibor

Avkastningsinformasjon pr. 31.07.2019 for KLP-fondene

	MV-vektet effektiv rente*	Lokal MV-vektet effektiv rente*	Lokal dur.vektet effektiv rente*	Mod. durasjon	Mod. kred. dur.
RENTEFOND					
KLP Pengemarked	1,43	1,43	1,67	0,11	0,56
KLP FRN	1,88	1,88	1,96	0,11	2,34
KLP Obligasjon 1 år	1,61	1,61	1,72	0,75	1,21
KLP Obligasjon 3 år	1,85	1,85	1,93	2,69	2,89
KLP Obligasjon 5 år	1,90	1,90	1,94	4,51	4,35
KLP Kort Stat	1,12	1,12	1,14	0,29	0,29
KLP Statsobligasjon	1,14	1,14	1,19	4,79	4,79
KLP Kredittobligasjon	2,00	2,00	2,08	2,13	2,94
KLP Obligasjon Global I	1,90	2,07	2,61	6,52	6,52
KLP Obligasjon Global II	1,82	1,98	2,53	6,51	6,51
KLP Nåtid	1,77	1,81	2,30	2,44	3,10

* Ved markedsverdivektet effektiv rente vektet de enkelte papirene i fondet på bakgrunn av hvor stor verdi de utgjør av totalen. Durasjonsvektet effektiv rente for en portefølje beregnes ved å vekte verdipapirenes effektive rente med dollardurasjon. Ved beregning av lokal effektiv rente er valutasikringskontrakter ekskludert fra beregningen. Effektiv rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for.

** Tracking error er ex-post, altså et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks.

*** Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

**** KLP AksjeGlobal Flerfaktor I og II endret navn 01.07.2019 fra KLP AksjeGlobal LavBeta I og II

*****Source : MSCI. This information is for internal use only and may not be redistributed or used in connection with creating or offering any securities, financial products or indices. Neither MSCI nor any other third party involved in or related to compiling or creating the MSCI data (the "MSCI" Parties) makes any express or implied warranties or representations with respect to such data (or the results to be obtained by the use thereof), and the MSCI Parties hereby expressly disclaim all warranties of originality, accuracy, completeness, merchantability or fitness for a particular purpose with respect to such data. Without limiting any of the foregoing, in no event shall any of the MSCI Parties have any liability for any direct, indirect, special punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possible damages.

KILDE charts og «nøkkel tall indekser»: Bloomberg Finance LP

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn	Kurser pr. 31.07.19	Volum pr. 31.07.19	Forv. honorar	Minste- innskudd
		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP Pengemarked	1007,9000	3 129	0,10	3.000
KLP FRN	1056,8990	1 238	0,10	3.000
KLP Obligasjon 1 år	1023,4424	1 397	0,10	3.000
KLP Obligasjon 3 år	1042,6848	915	0,10	3.000
KLP Obligasjon 5 år	1311,1329	1 043	0,10	3.000
KLP Kort Stat	1006,3674	819	0,10	3.000
KLP Statsobligasjon	1033,5041	6 672	0,10	3.000
KLP Kredittobligasjon	1073,0098	2 126	0,10	3.000
KLP Obligasjon Global I	1201,9541	53 373	0,12	10 mill
KLP Obligasjon Global II	1178,7478	627	0,20	3.000
KLP AksjeNorge	6588,0569	6 577	0,75	3.000
KLP AksjeNorden Indeks	4503,5037	3 927	0,20	3.000
KLP AksjeGlobal Flerfaktor I	2104,9775	25 471	0,27	3.000
KLP AksjeGlobal Flerfaktor II	1581,4238	146	0,30	3.000
KLP AksjeGlobal Indeks I	3563,2584	19 688	0,10	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks II	2567,4779	22 555	0,13	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks III	2537,0001	1 217	0,25	1 mill
KLP AksjeGlobal Indeks IV	2296,9202	3 325	0,30	3.000
KLP AksjeGlobal Indeks V	1457,4914	1 709	0,20	3.000
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	1111,8012	3 571	0,25	10 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	1109,8681	4 555	0,35	3.000
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	1154,6861	645	0,32	3.000
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	1043,3941	2 667	0,45	3.000
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor	1080,9029	1 611	0,40	3.000
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I	2001,7438	10 308	0,18	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks II	1953,4393	1 080	0,30	3.000
KLP AksjeVerden Indeks	3183,3299	3 616	0,30	3.000
KLP AksjeNorge Indeks	2654,1624	9 038	0,10	10 mill
KLP AksjeNorge Indeks II	2291,2332	2 186	0,20	3.000
KLP AksjeEuropa Indeks I	1860,0939	1 865	0,10	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks II	1793,5835	783	0,13	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks III	1197,8263	756	0,20	3.000
KLP AksjeEuropa Indeks IV	1295,4637	441	0,23	3.000
KLP AksjeUSA Indeks USD	3186,1966	5 934	0,10	3 mill USD
KLP AksjeUSA Indeks II	2366,1440	699	0,13	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks III	1517,4105	1 567	0,20	3.000
KLP AksjeUSA Indeks IV	1379,3870	362	0,23	3.000
KLP AksjeAsia Indeks I	1847,8568	658	0,10	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks II	1234,4054	306	0,13	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks III	1359,5316	340	0,20	3.000
KLP AksjeAsia Indeks IV	1293,3577	115	0,23	3.000
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	1102,1567	1 277	0,80*	5 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	996,3017	1 368	0,80*	1 mill
KLP Nåtid	1015,0924	1 483	0,22	3.000
KLP Kort Horisont	1042,4712	123	0,22	3.000
KLP Lang Horisont	1734,5282	509	0,22	3.000
KLP Framtid	1276,9666	3 288	0,22	3.000
Totalvolum		217 101		

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV, KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II og KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon. Andre frister gjelder ved trekk eller kjøp bak «logg inn».

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV, KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II og KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 3-4 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår kan det ta noen flere dager.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/sparing-og-fond/spar-i-fond/svingprising-i-klp-fondene-1.41101>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt i sine rapporter, er fratrukket forvalterens honorar

(nettoavkastning).

BEMERK

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer ved brev forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning m.h.t. antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort ihht KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold (disclaimer)

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdipapirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.